

Brüssel, 18. november 2024
(OR. en)

15338/24
PV CONS 55
ECOFIN 1262

PROTOKOLLI KAVAND
EUROOPA LIIDU NÕUKOGU
(majandus- ja rahandusküsimused)
5. november 2024

1. Päevakorra vastuvõtmine

Nõukogu võttis vastu dokumendis 14792/24 esitatud päevakorra.

2. A-punktide heakskiitmine

a) **Muu kui seadusandliku tegevusega seonduv nimekiri** 14794/24

Nõukogu võttis vastu kõik eespool nimetatud dokumendis loetletud A-punktid, sealhulgas kõik vastuvõtmiseks esitatud keelelisi parandusi sisaldavad COR- ja REV-dokumendid. Nimetatud punktidega seotud avaldused on esitatud *addendum*'is.

b) **Seadusandliku tegevusega seonduv nimekiri** (avalik 14793/24
arutelu vastavalt Euroopa Liidu lepingu artikli 16 lõikele 8)

Majandus- ja rahandusküsimused

1. Euroopa statistikamäärus

Seadusandliku akti vastuvõtmine

 14180/24 + ADD 1
PE-CONS 65/24
STATIS

Nõukogu kiitis heaks Euroopa Parlamendi esimese lugemise seisukoha ning kavandatud õigusakt võeti vastu vastavalt Euroopa Liidu toimimise lepingu artikli 294 lõikele 4 (õiguslik alus: ELi toimimise lepingu artikli 338 lõige 1). Selle punktiga seotud avaldus on esitatud lisas.

2. Direktiiv kindlustus- ja edasikindlustusandjate finantsseisundi taastamise ja kriisilahenduse kohta

Seadusandliku akti vastuvõtmine

 14179/24
PE-CONS 6/24
EF

Nõukogu kiitis heaks Euroopa Parlamendi esimese lugemise seisukoha ning kavandatud õigusakt võeti vastu vastavalt Euroopa Liidu toimimise lepingu artikli 294 lõikele 4 (õiguslik alus: ELi toimimise lepingu artikkel 114).

3. Direktiiv, millega muudetakse Solventsus II direktiivi

Seadusandliku akti vastuvõtmine

 14177/24
PE-CONS 5/24
EF

Nõukogu kiitis heaks Euroopa Parlamendi esimese lugemise seisukoha ning kavandatud õigusakt võeti vastu vastavalt Euroopa Liidu toimimise lepingu artikli 294 lõikele 4 (õiguslik alus: ELi toimimise lepingu artikli 53 lõige 1, artikkel 62 ja artikkel 114).

4. **Nõukogu seisukoht paranduseelarve projekti nr 5/2024 kohta: maksete assigneeringute kohandused, tulude ajakohastamine ja muud tehnilised ajakohastused** 14475/24 + ADD 1
Vastuvõtmine 14476/24
Kirja heakskiitmine 14348/24
FIN

Nõukogu võttis vastu oma seisukoha paranduseelarve projekti nr 5/2024 kohta (õiguslik alus: ELi toimimise lepingu artikkel 314 ja Euroopa Aatomienergiaühenduse asutamislepingu artikkel 106a).

Justiits- ja siseküsimused

5. **Määrus, mis käsitleb kriminaalmenetluste üleandmist** 14482/24 + ADD 1
Seadusandliku akti vastuvõtmine PE-CONS 72/24
COPEN

Nõukogu kiitis heaks Euroopa Parlamendi esimese lugemise seisukoha ning kavandatud õigusakt võeti vastu vastavalt Euroopa Liidu toimimise lepingu artikli 294 lõikele 4, kusjuures Tšehhi ja Slovakkia hoidusid hääletamisest (õiguslik alus: ELi toimimise lepingu artikli 82 lõike 1 teise lõigu punktid b ja d). Vastavalt aluslepingutele lisatud asjaomastele protokollidele ei võtnud Taani hääletamisest osa. Selle punktiga seotud avaldus on esitatud lisas.

Keskkond

6. **Määrus, mis käsitleb uute keskkonnamajandusliku arvepidamise moodulite lisamist** 14486/2/24 REV 2
Seadusandliku akti vastuvõtmine PE-CONS 31/24
ENV

Nõukogu kiitis heaks Euroopa Parlamendi esimese lugemise seisukoha ning kavandatud õigusakt võeti vastu vastavalt Euroopa Liidu toimimise lepingu artikli 294 lõikele 4, kusjuures Tšehhi, Saksamaa ja Portugal hoidusid hääletamisest (õiguslik alus: ELi toimimise lepingu artikli 338 lõige 1).

7. Asulareovee puhastamise direktiiv (uuesti sõnastatud)
Seadusandliku akti vastuvõtmine

14488/1/24 REV 1
+ ADD 1 REV 4
PE-CONS 85/24
ENV

Nõukogu kiitis heaks Euroopa Parlamendi esimese lugemise seisukoha ning kavandatud õigusakt võeti vastu vastavalt Euroopa Liidu toimimise lepingu artikli 294 lõikele 4, kusjuures Ungari ja Poola hääletasid vastu ning Eesti hoidus hääletamisest (õiguslik alus: ELi toimimise lepingu artikli 192 lõige 1). Selle punktiga seotud avaldused on esitatud lisas.

Siseturg ja tööstus

8. Ehitustoodete määrus
Seadusandliku akti vastuvõtmine

14247/1/24 REV 1
+ ADD 1 REV 1
PE-CONS 12/24
MI

Nõukogu kiitis heaks Euroopa Parlamendi esimese lugemise seisukoha ning kavandatud õigusakt võeti vastu vastavalt Euroopa Liidu toimimise lepingu artikli 294 lõikele 4, kusjuures Bulgaaria hoidus hääletamisest (õiguslik alus: ELi toimimise lepingu artikkel 114). Selle punktiga seotud avaldused on esitatud lisas.

Seadusandlikud arutelud

(Avalik arutelu vastavalt Euroopa Liidu lepingu artikli 16 lõikele 8)

3. Muud küsimused
Menetluses olevad finantsteenuste valdkonna
seadusandlikud ettepanekud
Teave eesistujariigilt

14590/24

Nõukogu võttis teadmiseks eesistujariigi esitatud teabe finantsteenuste valdkonna seadusandlike ettepanekutega seotud käimasoleva töö kohta.

4. **Õigusaktide pakett „Käibemaks digiajastul“** SC 14964/24 + ADD 1
a) Direktiiv digiajastu käibemaksueeskirjade kohta 14961/24
Üldine lähenemisviis 14962/24
b) Määrus digiajastuks vajaliku käibemaksualase
halduskoostöö korra kohta
(õiguslik alus: ELi lepingu artikkel 113)
Poliitiline kokkulepe

Nõukogu leppis kokku üldises lähenemisviisis digiajastu käibemaksueeskirju käsitleva
direktiivi suhtes ning saavutas poliitilise kokkuleppe digiajastuks vajaliku käibemaksualase
halduskoostöö korda käsitleva määruse suhtes.

Muu kui seadusandlik tegevus

5. **Õigusaktide pakett „Käibemaks digiajastul“:** FC 14963/24
rakendusmäärus teatavate käibemaksukordadega seoses
nõutava teabe kohta
(õiguslik alus: direktiiv 2006/112/EÜ)
Poliitiline kokkulepe

Nõukogu jõudis poliitilisele kokkuleppele rakendusmääruse suhtes, mis käsitleb teatavate
käibemaksukordadega seoses nõutavat teavet.

6. Euroopa majanduse taastumine
a) Taaste- ja vastupidavusrahastu rakendamine
Ülevaade olukorrast
b) Taaste- ja vastupidavusrahastu määruse kohased nõukogu C 13789/24
rakendusotsused + ADD 1 REV 1
(õiguslik alus: määruse (EL) 2021/241 artikkel 20) 14663/24
Vastuvõtmine + ADD 1 REV 2
7. Venemaa Ukraina-vastase agressiooni majanduslik ja
finantsmõju
Arvamuste vahetus
8. Euroopa Eelarvenõukogu aastaaruanne 14130/24
Arvamuste vahetus
9. Järeldused ELi statistika kohta 13790/1/24 REV 1
Heakskiitmine 14716/24
10. G20 rahandusministrite ja keskpankade juhtide 23.–
24. oktoobril 2024 toimunud kohtumise järeelmeetmed
Teave eesistujariigilt ja komisjonilt
Arvamuste vahetus

11. Muud küsimused

-
- I** Esimene lugemine
 - 1P** Avalik arutelu
 - S** Seadusandlik erimenetlus
 - C** Komisjoni ettepanekul põhinev päevakorrapunkt
-

Avaldused dokumendis 14793/24 esitatud seadusandliku tegevusega seotud A-punktide juurde

A-punkti 1 juurde: **Euroopa statistikamäärus**
Seadusandliku akti vastuvõtmine

LEEDU AVALDUS

„Lisaks meie varem edastatud seisukohale soovime esitada ühe märkuse artikli 17b lõike 5 väljajätmise kohta. Leedu jääb seisukohale, et see konkreetne lõige tuleks välja jätta, nagu varem ametlike konsultatsioonide käigus on märgitud. Leedu Vabariigi parlamendi (Seimas) täielikul toetusel oleme seisukohal, et eravalduses olevad andmed ja eri allikatest saadud andmed, mida kogutakse üksnes ametliku statistika eesmärgil, tuleks ideaaljuhul teha riiklikule statistikaametile kättesaadavaks ilma põhjendamatu tingimusi kehtestamata või selliste eraõiguslike andmevaldajate kantud kulude hüvitamist taotlemata.“

A-punkti 4 juurde: **Nõukogu seisukoht paranduseelarve projekti nr 5/2024 kohta: maksete assigneeringute kohandused, tulude ajakohastamine ja muud tehnilised ajakohastused**
Vastuvõtmine
Kirja heakskiitmine

AUSTRIA, EESTI, IIRIMAA, MADALMAADE, POOLA, PRANTSUSMAA, ROOTSI, SAKSAMAA, SOOME JA TŠEHHI ÜHISAVALDUS

„Austria, Eesti, Iirimaa, Madalmaad, Poola, Prantsusmaa, Rootsi, Saksamaa, Soome ja Tšehhi märgivad, et halduskulud tuleks katta rubriigi 7 korraliste kulude raames, kasutamata selleks erivahendeid. Meil on hea meel näha, et üheksa institutsiooni on paranduseelarve projektis nr 5/2024 suutnud katta palgakuludega seotud täiendavad vajadused ümberjaotamise teel. Samal ajal peame kahetsusväärseks, et ainsa institutsioonina ei näinud täiendavate vajaduste rahastamist ümberjaotamise teel ette Regioonide Komitee.“

A-punkti 5 juurde: **Määrus, mis käsitleb kriminaalmenetluste üleandmist**
Seadusandliku akti vastuvõtmine

TŠEHHI AVALDUS

„Tšehhi Vabariik leidis, et kriminaalmenetluste üleandmist käsitleva määruse ettepanek annab võimaluse lihtsustada, parandada ja ühtlustada kriminaalmenetluste liikmesriikide vahel üleandmise korda. Seetõttu osalesid nad läbirääkimistel algusest peale väga aktiivselt.

Tšehhi Vabariik hindab kõrgelt seda, et eesistujariigid on võtnud arvesse paljusid nende märkusi ning ka paljusid läbirääkimisprotsessi ajal tehtud ettepanekuid.

Tšehhi Vabariik peab eriti positiivseks, et määruses:

- luuakse ühtne raamistik kriminaalmenetluse üleandmiseks;
- luuakse võimalused isegi tundmatu kurjategija vastu algatatud kriminaalmenetluse üleandmiseks;
- jäetakse alles taotluste süsteem;
- nähakse ette võimalus keelduda kriminaalmenetluse üleandmisest teatavatel juhtudel;
- käsitletakse üksnes kriminaalmenetluse üleandmist;
- kehtestatakse kriminaalmenetluse üleandmise taotluse ühtne vorm ja määratakse kindlaks üleandmismenetluse üksikute toimingute tähtsused.

Alates määruse eelnõu üle peetavate läbirääkimiste algusest on Tšehhi Vabariik olnud vastu sellele, et kahtlustatavatele/süüdistatavatele/kuriteoohvritele luuakse õiguskaitsevahend kriminaalmenetluse ülevõtmisega nõustumise otsuse vaidlustamiseks. Kahjuks ei võetud läbirääkimistel arvesse meie poolt korduvalt esitatud argumente, nii et see määruses sätestatud kohustus jäi alles. Me peame seda põhimõtteliselt negatiivseks.

- Kui kriminaalmenetluse üleandmine rikub kahtlustatavate/süüdistatavate isikute õigusi ja vabadusi, mis on tagatud ELi õigusega, tuleb need kahtlustatavate/süüdistatavate isikute õigused, mida menetluse üleandmine võib mõjutada, selgelt kindlaks määrata. Õigust sellele, et kohtu alla andmine toimuks või ei toimuks konkreetsetes ELi liikmesriigis, aga pole. Menetluse üleandmise keskne element ja sellega seotud peamine mureküsimus on korrakohase õigusemõistmise ja selle tõhusa rakendamise põhimõte. Ei saa eeldada, et kahtlustatavad/süüdistatavad seda põhimõtet jagavad, sest nende huvid on sageli üsna teistsugused.
- Samuti ei rikuta kriminaalmenetluse üleandmisega kuriteoohvrite õigusi. ELi liikmesriikides, kelle suhtes on kuriteoohvrite õiguste direktiiv siduv, järgitakse kriminaalmenetluses kuriteoohvrite õiguste kaitse nõudeid. Mõnes liikmesriigis võib kuriteoohvri õiguse kasutamine olla „ebamugav“, kuid see ei tohiks olla põhjus kriminaalmenetluse üleandmise takistamiseks või tõkestamiseks.
- Õigust õiguskaitsevahendile (*sama kehtib kohustuse kohta eelnevalt konsulteerida ja saada kriminaalmenetluse üleandmise kohta arvamus, kuigi praeguses sõnastuses on see osaliselt piiratud*) ei ole ette nähtud üheski määruse (EL) 2017/1939 (millega rakendatakse tõhustatud koostööd Euroopa Prokuratuuri asutamisel) normatiivsättes.

Ehkki nimetatud määrusega ei reguleerita kriminaalmenetluse üleandmist, kuna Euroopa Prokuratuur ei kasuta mitte omaenda jurisdiktsiooni, vaid nendele ELi liikmesriikidele kuuluvat kriminaalmenetlusala jurisdiktsiooni, kelle suhtes määrus (EL) 2017/1939 on siduv, sätestatakse selles määruses õigusnormid kriminaalasja üleandmiseks ühe liikmesriigi jurisdiktsiooni alt teise alla. Seega oleme loomas olukorda, kus kahtlustatavaid/süüdistatavaid koheldakse teatavat liiki kriminaalmenetlustes teistest soodsamalt.

- On üsna paradoksaalne, et kuigi määrus annab õiguse õiguskaitsevahendile, siis praktikas ühtlasi piiratakse seda õigust nende isikute puhul, kellele kriminaalmenetluse ülevõtmise otsuseid teatavate tingimuste tõttu kätte ei toimetata; nende tingimuste hindamist on täiesti võimatu kontrollida ja see hindamine sõltub ülevõtva riigi õigusasutuse kaalutlusõigusest. Me ei pea seda õiguskaitsevahendile juurdepääsu *de facto* piirangut, mis võib põhiseaduslikust seisukohast olla problemaatiline, pragmaatiliseks lahenduseks.

Kriminaalmenetluste üleandmine liikmesriikide vahel on viimane kriminaalasjades tehtava rahvusvahelise õiguslase koostöö valdkond, mis ei ole ELi liikmesriikides ühetaoliselt reguleeritud. Selleks et täita algset eesmärki luua ajakohane, tõhus, lihtne, selge ja kergesti kohaldatav määrus praktikute jaoks, oleks asjakohane pühendada veelgi rohkem aega selle arutamisele COPENi töörühma koosseisus.

Eespool öeldust hoolimata tunnistas ja hindab Tšehhi Vabariik eesistujariikide poolt määruse eelnõu üle peetud läbirääkimistel tehtud jõupingutusi, et saavutada praegu esitatud teksti kompromiss-sõnastus.“

A-punkti 7 juurde: Asulareovee puhastamise direktiiv (uuesti sõnastatud)
Seadusandliku akti vastuvõtmine

BULGAARIA AVALDUS

„Bulgaaria Vabariik on mures uuesti sõnastatud asulareovee puhastamise direktiivi rakendamisega seotud oluliste väljakutsete pärast, mis tulenevad puhastatud vee kvaliteedile seatud rangematest nõuetest ja laiendatud seirekohustustest. Peame vajalikuks tagada, et liikmesriikidel oleks direktiivi rakendamisel paindlikkus, pakkudes samal ajal piisavaid toetusmehhanisme, et hõlbustada selle rakendamist, vähendada liikmesriikide finantskoormust ja kaitsta elanikkonda teenuste hinnatõusu eest.

Kuigi kokkulepitud tekstis võetakse suures osas arvesse esialgseid hinnanguid riigi suutlikkuse kohta täita uusi ambitsioonikaid nõudeid, rõhutame, et rakendamine nõuab jätkuvalt tohutuid investeeringuid ja suutlikkust kanalisatsioonivõrgu arendamiseks, reoveepuhastite ajakohastamiseks, individuaalsete ja muude asjakohaste süsteemide kontrollimiseks ning nõuetekohaseks haldamiseks. Hoolimata pikendatud tähtaegadest ja mõnest muust muudatusest oleme endiselt mures Bulgaarias vastavate projektide rakendamisega vajalike rahaliste vahendite ja aja pärast, võttes arvesse hindade tõusu kõigis valdkondades, mis nõuab hinnanguliste kulude ja tähtaegade ajakohastamist.

Bulgaaria peab siiski vajalikuks kaitsta keskkonda ja tunnustab õigusakti panust selles osas. Samal ajal rõhutab Bulgaaria, et on vaja õiglast tasakaalu puhta keskkonna tagamise ja tervishoiuteenustele võrdse juurdepääsu õiguse tagamise vahel; viimane puudutab patsiendi ootusi seoses taskukohaste hindadega, ohutute, kvaliteetsete ja tõhusate ravimitega ELis. Loodame, et Euroopa Komisjon töötab selle nimel, et tagada liikmesriikidele vajalik toetus, rõhutades vajadust eraldada märkimisväärsed ELi vahendeid uute rangete nõuete täitmiseks.

Laiendatud tootjavastutuse sätetel võib olla negatiivne mõju ELi ülemaailmsele konkurentsivõimele ja atraktiivsusele tootmist soodustava keskkonnana. Muud võimalikud negatiivsed mõjud on ravimite kättesaadavuse piiramine ning nende maksumuse ja hinna märkimisväärtus, mis on eriti tõsine probleem selliste väikeste ja keskmise suurusega riikide jaoks nagu Bulgaaria. Sellega seoses kinnitame läbirääkimiste käigus väljendatud muret, et need sätted võivad mõjutada ravimite kättesaadavust ja hindu Bulgaaria patsientide jaoks. Geneeriliste ravimite tootjana on Bulgaaria mures ka võimaliku Bulgaaria tööstuse konkurentsivõimele avalduva kahjuliku mõju pärast.

Õigusakti vastuvõtmine ja ettepaneku üle peetavate läbirääkimiste lõpuleviimine neid Bulgaaria muresid ei leevenda. Nagu läbirääkimiste käigus korduvalt väljendatud, oleme laiendatud tootjavastutuse sätete pärast endiselt tõsiselt mures. Direktiiviga kehtestatud regulatiivsete nõuete ning prognoositavate tööstusele, tarbijatele ja patsientidele avalduvate negatiivsete tagajärgede vahel on põhjuslik seos. Võimalik lõpptoodete hindade indekseerimine kooskõlas kehtestatud täiendava finantskoormusega lisandub vältimatult hinnale, mis on toodetel lõpptarbijaja jaoks, mis omakorda mõjutab negatiivselt ravi taskukohasust ja patsientide rahulolu. Me usume, et tuleb otsida mehhanisme antimikroobikumiresistentsuse vastu võitlemiseks, kuid seda ei tohiks teha tootjate ja ravimite turult kõrvaldamise või hindade tõstmise teel.

Bulgaaria nõuab tungivalt, et arvesse võetaks majanduslikku teostatavust ning ravimitootjatele kaasnevat täiendavat halduskoormust. Võttes arvesse uusi andmeid vajalike investeeringute tegeliku väärtuse ja eeldatava mõju kohta, nõuame, et Euroopa Komisjon hindaks objektiivselt õigusakti rakendamist, sealhulgas tootjatele ja liikmesriikidele kaasnevat täiendavat finantskoormust. Kui leiab kinnitust mõne sidusrühma mure selle pärast, et mõjuhinnangus esitatud hinnanguid on märkimisväärselt alahinnatud, nõuab Bulgaaria tungivalt, et Euroopa Komisjon võtaks õigeaegselt parandusmeetmeid, sealhulgas pikendades märkimisväärselt rakendamisele ülemineku perioode. See on eriti vajalik seoses antibiootikumide ja muude geneeriliste ravimite tootmisega, mis võidakse turult kõrvaldada või mis võivad muutuda märkimisväärselt kallimaks. Eeldatav kahju Euroopa tööstusele, tarbijatele ja patsientidele nõuab direktiivi õigeaegset läbivaatamist ja ajakohastamist.

Bulgaaria kutsub üles jälgima rakendamise mõju ravimite kättesaadavusele ja võtma õigeaegselt meetmeid negatiivsete tagajärgede korral, isegi kui need ilmnevad ainult ühes liikmesriigis.

Lisaks oleme mures, et laiendatud tootjavastutuse sättega kehtestatud kohustused ei ole proportsionaalsed kosmeetikasektori osakaaluga mikrosaasteainete heitkogustes. Sünteetiliste polümeeride mikroosakeste kosmeetikatoodetes kasutamise piirangud kehtestati REACH-määruse kohaste teiseste õigusaktidega juba 2023. aastal. Kosmeetikatööstus töötab selle nimel, et asendada need lagunevate alternatiividega, mis vähendab saastet.

Paljusid asjaomaseid kosmeetikatooteid toodavad VKEd, kelle jaoks laiendatud tootjavastutusega kaasneb märkimisväärt finants- ja halduskoormus, sealhulgas erandite tegemise nõuete täitmise tõendamisel.

Seda silmas pidades usume, et esineb vastuolusid lihtsustamist ja tarbetu koormuse vähendamist käsitlevate ELi põhimõtetega.“

TŠEHHI AVALDUS

„Tšehhi toetab läbivaadatud asulareovee puhastamise direktiivi. Peame ettepanekut ambitsioonikaks tekstiks, mis võimaldab inimeste tervist ja keskkonda paremini kaitsta, eelkõige uute saasteallikate eest.

Üldiselt toetab Tšehhi põhimõtte, et saastaja maksab, ja laiendatud tootjavastutuse mehhanismi kohaldamist neljanda astme puhastussüsteemide rahastamiseks, et vähendada mikrosaasteainete esinemist ja nende juhtimist veekeskkonda.

Tšehhi jagab siiski teiste liikmesriikide muret seoses laiendatud tootjavastutuse süsteemide kohaldamisega inimtervishoius kasutatavate ravimite suhtes ning seoses selle mõjuga nende toodete hindadele ja kättesaadavusele. Oleme mures, et neid mõjusid ei ole mõjuhinnangu käigus täielikult hinnatud, eriti arvestades praegust ravimite nappust, mis puudutab enamikku liikmesriike. Samuti oleme mures negatiivse mõju pärast, mida süsteemi kohaldamine võib avaldada liidu esmatähtsate ravimite loetellu kantud ravimite kättesaadavusele.

Seetõttu kutsub Tšehhi üles hoolikalt ja pidevalt hindama laiendatud tootjavastutuse mõju järgmistes aspektides:

- finantskoormus tervishoiusüsteemide eelarvetele ja patsientidele;
- ravi kättesaadavus ja valikuvõimalused;
- kõrvalmõjud ELi strateegilisele autonoomiale ja ülemaailmsele konkurentsivõimele;
- kõrvalmõjud farmaatsiatööstusele, sealhulgas tootmise ümberpaigutamisele;
- turule sisenemist takistavate lisatõkete loomine;
- laiendatud tootjavastutuse ebavõrdsed tingimused liikmesriikides.

Kui peaks ilmnenema, et laiendatud tootjavastutuse süsteemi kehtestamine mõjutab ühte eespool nimetatud valdkondadest ebaproportsionaalselt negatiivselt, kutsume komisjoni tungivalt üles otsima meetmeid selle mõju leevendamiseks, sealhulgas asulareovee puhastamise direktiivi asjakohased sätted vajaduse korral läbi vaatama. Samuti kutsume komisjoni üles võtma neid aspekte arvesse asjakohaste rakendusaktide ja delegeeritud õigusaktide ettevalmistamisel.“

SAKSAMAA AVALDUS

„Saksamaa toetab läbivaadatud asulareovee puhastamise direktiivi kui olulist meetet veekeogude kaitse parandamiseks ning panust nii kahjulike kemikaalide keskkonnas esinemise vähendamisse kui ka kliimamuutuste leevendamisse. Seetõttu hääletab Saksamaa asulareovee puhastamise direktiivi vastuvõtmise poolt.

Samal ajal on oluline luua saastajatele stiimulid keskkonnahoidlikumate toodete arendamisse investeerimiseks kooskõlas sektoripõhise laiendatud tootjavastutusega. Ei ole veel selge, mil määral need stiimulid tõhusaks osutuvad, eelkõige geneeriliste ravimite puhul. Erilist tähelepanu tuleks pöörata laiendatud tootjavastutusega kaasnevate suuremate kulude mõjule, eelkõige geneeriliste ravimite puhul, mille osakaal on Saksamaal domineeriv ja mis moodustavad rohkem kui 80 % retseptiravimitest, ning pidades silmas sellest tulenevat võimalikku lisakoormust ravikindlustusfondidele. Väga oluline on patsiendihooldus ning juurdepääs kvaliteetsetele ja samas taskukohastele ravimitele.

Sõltumata asulareovee puhastamise direktiivist on kolmandates riikides suurenemas tarnenappus ja sõltuvus tootmisest. Seda arvesse võttes eeldab föderaalvalitsus, et Euroopa Komisjon võtab õigeaegseid meetmeid patsientide ravi tagamiseks, kui ilmnevad mis tahes negatiivsed mõjud, eelkõige juhul, kui esmatahtsate ravimite tarneid mõjutab tarnenappus või turult lahkumine, ning ka juhul, kui ravikindlustusfondidele tulenevad direktiivist märkimisväärsed lisakulud. See nõuab tihedat koordineerimist liikmesriikide vahel, mida Euroopa Komisjon peaks toetama ja koordineerima.

Ravimitööstuse olulise keskusena pooldab Saksamaa ka laiendatud tootjavastutuse varajast hindamist, muu hulgas selleks, et säilitada olulised investeeringud, innovatsioon ja tootmine ELis. Sellega seoses oleks samuti soovitatav varakult läbi vaadata muude sektorite kaasamine laiendatud tootjavastutuse süsteemi. Samuti oleme seisukohal, et siseturu nõuetekohase toimimise tagamiseks tuleb laiendatud tootjavastutust rakendada ühetaoliselt kogu Euroopas. Saksamaa arvates hõlmab see ainete ja nende kahjulikkuse ühtlustatud loetelu koostamist ning maksete kehtestamise ühtlustamise kaalumist turumoonutuste vältimiseks.“

EESTI AVALDUS

„Väljendame tõsist muret seoses artikliga 9, milles käsitletakse laiendatud tootjavastutuse kohaldamist ravimite suhtes. Kuigi laiendatud tootjavastutus võib olla kasulik rahastamisallikas, et katta reovee mikrosaasteainetest puhastamise (neljanda astme puhastuse) kulud, ei tohiks see olla liikmesriikide jaoks kohustuslik või ainus lahendus. Laiendatud tootjavastutuse kohaldamisel peaks liikmesriikidel olema võimalik võtta arvesse oma konkreetset riiklikku konteksti seoses laiendatud tootjavastutuse süsteemi kehtestamise tehnilise teostatavuse ja majandusliku elujõulisusega, samuti laiemat sotsiaal-majanduslikke mõju, eelkõige oluliste ja esmatahtsate ravimite kättesaadavust ja taskukohasust. Neid aspekte arvesse võttes peaks liikmesriikidel olema suurem võimalus otsustada alternatiivsete või täiendavate rahastamisallikate kasutamise üle neljanda astme puhastuse kulude katmiseks ning põhjendatud juhtudel peaks neil olema võimalik teatavad tootekategooriad laiendatud tootjavastutuse kohaldamisalast välja jätta.

Kuigi põhimõte, et saastaja maksab, on keskkonnakaitse üks vajalikke aluspõhimõtteid, ei ole me veendunud, et selle direktiivi kontekstis on see ravimisektori jaoks sobiv järgmistel põhjustel.

Esiteks **ei ole teostatavusuuring (mis viidi läbi komisjoni mõjuhinna raames) laiendatud tootjavastutuse selget lisaväärtust ravimite puhul kinnitanud**, kuna laiendatud tootjavastutuse mõju käitumise muutumisele oleks väga piiratud. Ühest küljest ei stimuleeri laiendatud tootjavastutus tõenäoliselt märkimisväärselt ravimite toimeainete asendamist lühikeses kuni keskpikas perspektiivis, võttes arvesse nende spetsiifilisi innovatsioonitsükleid. Teisest küljest ei ole patsientidel võimalik vähendada meditsiiniliselt näidustatud ravimi tarbimist või minna üle mõnele teisele ravimile.

Sellega seoses **ei võeta piisavalt arvesse eetilisi aspekte**, sest lisakulud tuleb kanda patsientidel, mis paneks ebaproportsionaalse ja ebaõiglase koormuse elanikkonnarühmadele, kes on oma tervisliku seisundi tõttu haavatavas olukorras.

Teiseks märgime murega, et laiendatud tootjavastutuse süsteemi osas valitud lähenemisviis põhjustab **liikmesriikide ebavõrdset kohtlemist**. Turule sisenemise täiendavad tõkked ja hinnatõus teatavate ravimite puhul võivad oluliselt halvendada ravi kättesaadavust ja valikut, eriti väikeste turgude kontekstis, kus tooteid juba niigi majanduslikel põhjustel sageli turult kõrvaldatakse. Lisaks kantakse liikmesriikides, kus puudub märkimisväärne kohalik ravimitootmine, kulud pigem tootjalt üle teistele tootmisahela järgneva etapi osalistele.

See ei täida tootjavastutuse esialgset eesmärki, sest sellises olukorras kantakse laiendatud tootjavastutuse kulud väga tõenäoliselt üle tervishoiueelarvesse ning suureneks patsientide omaosalus. Kohustusliku laiendatud tootjavastutuse kehtestamisel on seega **negatiivne sotsiaal-majanduslik mõju, kuid see riivab ka liikmesriikide pädevust** tervishoiu rahastamisel. Lisaks ei võeta piisavalt arvesse selle **majanduslikku teostatavust ja halduskoormust**, eriti kui tootjate arv on suhteliselt väike. Väiksemates liikmesriikides, kus ravimite tarbimine on väiksem, võib laiendatud tootjavastutuse kehtestamine tuua niigi vähestele turuosalistele kaasa ebamõistliku rahalise koormuse. Luba katta kuni 20 % neljanda astme puhastuse kuludest riikliku rahastamise kaudu ei pruugi olla piisav, et vältida negatiivset mõju esmatähtsate ravimite kättesaadavusele ja taskukohasusele.

Kolmandaks märgime, et jätkuvalt ei ole selge, **kelle suhtes kehtib laiendatud tootjavastutus** sellise ravimite tarneahela puhul, mis hõlmab paljusid osalejaid, kes toote turul kättesaadavaks teevad. Sellest tulenevalt võib see paralleelkaubanduse tõttu tuua kaasa **topeltmaksustamise**.

Nimetatud põhjustel ei saa Eesti asulareovee puhastamist käsitlevat Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiivi toetada ning hoidub hääletamisest.“

KREEKA AVALDUS

„Kreeka Vabariik tervitab Euroopa Komisjoni algatust vaadata läbi asulareovee puhastamise direktiiv ning toetab selle uuesti sõnastamist eesmärgiga saavutada integreeritud ja säästev veemajandus, reostuse vähendamine ning inimeste tervise ja keskkonna parem kaitse kooskõlas ELi eesmärkide ja poliitikaga.

Kuigi Kreeka jagab ettepaneku kompromissteksti keskkonnanäesmärgi, väljendame muret seoses uute ambitsioonikate nõuetega. Kohaldamisala laiendamine koos uute kohustustega on probleemne, kuna sellega kaasnevad range ajakava raames märkimisväärsed investeerimisvajadused, suurendatakse tegevuskulusid, keerukust ja halduskoormust. Rahvaarvu künnise suurendamine toob eeldatavasti kaasa väga suure arvu Kreeka tiheasustusalasid, kes on kohustatud direktiivi kohaldama, peamiselt nende elanikkonna arvu suure kõikumise tõttu, mis on tingitud nende turismisuunitlusest. Oleme mures taskukohasuse ja jätkusuutlikkuse pärast paljude selliste tulevaste juhtumite puhul, kus alalisi elanikke on väga vähe võrreldes võrdväärse elanikkonnaga aladega.

Meid teeb eriti murelikuks selliste uute nõuete kohaldamine nagu energianeutraalsus ja laiendatud tootjavastutus. Laiendatud tootjavastutuse puhul valmistab peamiselt muret selle kohaldamise keerukus ja eri liikmesriikides ilmnedavad erinevused kohaldamisel ning selle võimalik mõju ravimite kättesaadavusele ja taskukohasusele.

Selleks et uut direktiivi nõutavas ajaraamistikus täielikult rakendada, on vaja märkimisväärsed rahalisi vahendeid. Vajatakse märkimisväärselt toetust nii ELi poolse rahastamise kui ka tehnilise toe ja abina korralduslikes, teaduslikes ja haldusküsimustes.

Oleme kindlad, et neid muresid võetakse uue direktiivi jõustumisel nõuetekohaselt arvesse, et võimaldada liikmesriikidel selle sätteid täielikult ja tõhusalt kohaldada. Vaatamata eespool nimetatud kohaldamist puudutavatele mureküsimustele, mis on seotud läbivaadatud direktiivi ambitsioonikate nõuete ja eesmärkidega, näeme laiemat eesmärki, milleks on inimeste tervise, veevarude ja keskkonna üldine parem kaitse.“

HISPAANIA AVALDUS

„Hispaania jagab ja toetab Euroopa Liidu keskkonnavalaseid eesmärke ning hääletab seetõttu asulareovee puhastamise direktiivi läbivaatamise poolt, pidades seda keskkonnaseisundi ja tervise parandamise jaoks oluliseks õigusaktiks.

Teksti ülevõtmine ja rakendamine on kõigi liikmesriikide jaoks suur väljakutse mitte ainult direktiivis kavandatud uute eesmärkide, vaid ka nende saavutamiseks ette nähtud lühikeste tähtaegade tõttu. Seetõttu on kogu protsessi vältel vaja Euroopa institutsioonide toetust.

Uue neljanda astme puhastuse kasutuselevõtmisel mikrosaasteainete tekitatud saaste vähendamiseks ja selle rahastamisel laiendatud tootjavastutuse süsteemi kaudu tuleks tagada põhimõtte, et saastaja maksab, õiglane ja proportsionaalne kohaldamine. Sellist puhastust tuleks rakendada viisil, mis toetab esmast eesmärki kõrvaldada saaste selle tekkekohas, tagades, et direktiivi kohaldamine ei mõjuta direktiivi III lisas loetletud toodete kättesaadavust ja taskukohasust.

Seetõttu kutsub Hispaania komisjoni üles koostama võimalikult kiiresti suunised, et tagada eri liikmesriikides ühetaoline rakendamine, kuid anda neile ka teatav vabadus viia kõnealused nõuded kooskõlla riiklike õigusraamistikega.

Selleks koostatavate delegeeritud õigusaktidega peaks kaasnema täiendav mõju-uuring, et hinnata laiendatud tootjavastutuse süsteemi mõju ja selle tõhusust saaste vähendamisel selle tekkekohas.“

PRANTSUSMAA AVALDUS

„Prantsusmaa toetab läbivaadatud asulareovee puhastamise direktiivi ja peab seda ambitsioonikaks tekstiks, milles võetakse arvesse kliimamuutuste mõju ning mis aitab tõhusamalt kaitsta inimeste tervist ja keskkonda, eelkõige uute saasteallikate eest. Prantsusmaa toetab põhimõtte, et saastaja maksab, ja laiendatud tootjavastutuse süsteemi kohaldamist neljanda astme puhastussüsteemide loomise rahastamiseks, et vähendada mikrosaasteainete esinemist ja nende juhtimist veekeskkonda. Seda aluseks võttes kinnitab Prantsusmaa oma pühendumust läbivaadatud direktiivi eesmärkide saavutamisele.

Kuigi läbivaadatud direktiiv aitab luua meie tööstuse juhtivatele ettevõtetele stiimuleid investeerida keskkonnasõbralikumate toodete väljatöötamisse, eelkõige seoses mikrosaastrahmetega, jälgib Prantsusmaa tähelepanelikult, kui oluliseks peetakse selle rakendamisel ravimi- ja kosmeetikatööstusele kahjulike kõrvalmõjude vältimist, tagamaks, et me ei kaota silmist üldesmärki tugevdada ELi strateegilist autonoomiat ja ülemaailmset konkurentsivõimet. Meie tööstus peab suutma säilitada oma investeeringud ja innovatsioonitegevuse (eriti vastutustundlikumate toodete tootmisel) meie territooriumidel. Ravimite puhul ei tohi direktiivi rakendamine tekitada nende nappuse suurenemise ohtu, soodustades reguleeritud hindade kontekstis tootmise ümberpaigutamist.

Veel kutsub Prantsusmaa komisjoni üles hoolikalt kaaluma tulevase delegeeritud õigusakti ettevalmistamist seoses ainete loeteluga, mille põhjal määratakse kindlaks laiendatud tootjavastutusse panustajate ring, ning kutsub seetõttu komisjoni üles mitte panema teatavatele ettevõtjatele ülemäärast koormust. Samuti soovib Prantsusmaa tagada eri liikmesriikides ühetaolise rakendamise, et säilitada siseturu tõrgeteta toimimine.

Seetõttu tagab Prantsusmaa, et komisjonile tehakse kättesaadavaks kogu vajalik teave, ning soovib teha delegeeritud õigusakti koostamise hõlbustamiseks sihipärase täiendava mõjuhinna.

ITAALIA AVALDUS

„Itaalia toetab läbivaadatud asulareovee puhastamise direktiivi, eelkõige selle uuenduslike komponentide vastuvõtmist, millega edendatakse selliseid meetmeid kliimamuutuste mõju vastu võitlemiseks nagu toitainete ja materjalide taaskasutamine, tõhus energiakasutus, puhastatud vee ja reoveesetete korduskasutamine ning asula äravooluvee parem haldamine.

Itaalia on seisukohal, et uue direktiivi rakendamine on väga keeruline ja nõuab märkimisväärsed investeeringud. Seepärast peab Itaalia hädavajalikuks ja kutsub komisjoni üles tagama piisavate ELi rahaliste vahendite olemasolu, et toetada direktiivi rakendamist, eelkõige reoveesektori energia muundamise osas.

Samuti kutsub Itaalia üles võimalikult kiiresti alustama tööd komisjoni mõjuhinna ajakohastamiseks, et hõlbustada direktiivi laiendatud tootjavastutuse sätete õigeaegset läbivaatamist ja seejärel kohaldada laiendatud tootjavastutuse süsteemi ka muudele sektoritele kui farmaatsia- ja kosmeetikasektor, tagades seega põhimõtte, et saastaja maksab, täieliku kohaldamise.“

KÜPROSE AVALDUS

„Küprose Vabariik jagab asulareovee puhastamise direktiivi üldisi keskkonnanäesid ja toetab seega uuesti sõnastatud asulareovee puhastamise direktiivi vastuvõtmist.

Kehtiva direktiivi rakendamine on osutunud väga keeruliseks ning seetõttu on Küprosel endiselt õigustatud mure seoses suurenenud halduskoormuse, märkimisväärsed finantskulud ja üsna piiratud ajaga, mille jooksul Küpros peab täitma uue direktiivi ambitsioonikamaid nõudeid. On asjakohane meelde tuletada Küprose ainulaadseid eripärasid: jõgede ja järvede puudumine, põhjavee suur sügavus (paljudel juhtudel asub see enam kui 100 meetri sügavusel) ning asjaolu, et suuremat osa puhastatud reoveest juba kasutatakse põllumajanduses niisutamiseks. Küprose veemajanduskavades kinnitatakse, et reovee ärajuhtimine ei avalda enamasti negatiivset mõju ühelegi veekogule.

Väljakutsed, millega seisame silmitsi kehtiva direktiivi rakendamisel, hoolimata meie parimatest jõupingutustest ja tõelisest poliitilisest pühendumusest, näitavad, kui raske saab olema rakendada uut direktiivi, mis ambitsioonitaset märkimisväärselt suurendas. Eelkõige ei ole me seni suutnud kehtiva direktiivi nõudeid täita 57 tiheasustusalast 28 tiheasustusala puhul. Tekkinud viivitused on seotud tohutute majanduslike kuludega, suure halduskoormusega, arheoloogiliste leidude avastamisega tööde käigus ning vajadusega ulatusliku valitsusepoolse koordineerimise ja kohalike omavalitsustega konsulteerimise järele. Meie läbivaadatud riiklikus rakenduskavas (NIP-2020), mis esitati Euroopa Komisjonile 30. juunil 2022, ja viimases läbivaadatud riiklikus rakenduskavas (NIP-2022), mis esitati Euroopa Komisjonile 30. juunil 2024, määrati direktiivi 91/271/EMÜ täieliku järgimise saavutamise tähtajaks 2030. aasta.

Uus tiheasustusalade künnis 1000 ie muudab Küprose jaoks väga raskeks vajalike ressursside leidmise, et ehitada kogumissüsteemid ja bioloogilised puhastid 26-s täiendavas tiheasustusalas. Tuleb märkida, et meie riigi väiksuse tõttu on meil väga piiratud arv töövõtjaid, kes suudavad vajalikke süsteeme rajada.

Vaatamata tõsistele rakendamiskustele toetab Küpros uuesti sõnastatud asulareovee puhastamise direktiivi vastuvõtmist, sest me mõistame selle tähtsust keskkonna ja inimeste tervise kaitsmiseks.

Küpros on kindel, et kõnealuseid muresid võetakse uue direktiivi jõustumisel nõuetekohaselt arvesse, sealhulgas tagades piisava ELi poolse rahastamise, mis võimaldab liikmesriikidel direktiivi olulisi finantsnõudeid täita.“

LÄTI AVALDUS

„Läti toetab asulareovee puhastamise direktiivi, mille eesmärk on paremini kaitsta keskkonda ja inimeste tervist. Läbirääkimiste käigus on Läti korduvalt väljendanud toetust reovee kogumise ja puhastamise nõuete ajakohastamisele ning reovee käitlemise sektori kestlikkuse ja tõhususe suurendamisele.

Tuleb siiski märkida, et direktiivi rakendamisega kaasnevad märkimisväärsed väljakutsed.

Üldiselt usub Läti, et laiendatud tootjavastutuse süsteem on tõhus vahend põhimõtte, et saastaja maksab, rakendamiseks. Kuid ei Läti ega ka teised riigid ei ole varem loonud laiendatud tootjavastutuse süsteemi reoveekäitluse valdkonnas ega ole kohaldanud laiendatud tootjavastutuse süsteemi ravimite suhtes.

Me jagame teiste liikmesriikide muret seoses laiendatud tootjavastutuse süsteemide kohaldamisega inimravimitele ning võimaliku mõjuga nende toodete hindadele ja kättesaadavusele kõige haavatavama elanikkonna jaoks. Oleme samuti mures, et neid mõjusid ei ole mõjuhinna käigus täielikult hinnatud ja ei ole asjakohaselt võetud arvesse praegust ravimite nappust, mis puudutab paljusid liikmesriike. Seepärast kutsume komisjoni üles jätkama nende mõjude hindamist ka pärast õigusakti vastuvõtmist ja tegutsema vajaduse korral vastavalt.

Usume endiselt, et energianeutraalsuse saavutamine on väga keeruline, eriti väiksemates asulareoveepuhastites, mille puhul ei ole kõikide taastuvate energiaallikate kasutamine tehniliselt ja majanduslikult teostatav.

Lõpuks peame meeles pidama tohutuid tulevase kuluseid, mis on vajalikud, et tagada reoveekäitluse taristu vastavus selle direktiivi nõuetele. Rakendamine nõuab järgmise 15–20 aasta jooksul märkimisväärsed investeeringuid, mis ulatuvad Lätis vähemalt mitme miljardi euroni.

Neid kuluseid ei saa täielikult kanda üksnes reoveekäitlusteenuste kasutajad. Rõhutame jätkuvalt vajadust tagada asjakohased rahalised vahendid, sealhulgas järgmisest mitmeaastasest finantsraamistikust.“

LEEDU AVALDUS

„Leedu toetab uuesti sõnastatud asulareovee puhastamise direktiivi, mis on kooskõlas ELi keskkonnakaitse ja vee kvaliteedi eesmärkidega. Leedu toetab direktiivi keskendumist reoveepuhastustaristu parandamisele ja reostuse vähendamisele, mis mõlemad on meie veevarude kaitsmiseks üliolulised.

Leedu leiab siiski, et praegune ambitsioonitase, eelkõige seoses rakendamise ajakava ja vahendite eraldamisega, on liiga kõrge. See tekitab märkimisväärsed raskusi, eriti liikmesriikidele, kellel on erinevad taristud ja erinev majanduslik suutlikkus. Leedu peab tunnistama, et isegi kehtiva direktiivi (91/271/EMÜ) täielik rakendamine on olnud keeruline, ning paljud liikmesriigid, sealhulgas Leedu, töötavad endiselt vastavuse saavutamise nimel. Seetõttu on muudetud direktiivi ambitsioonikamaid eesmärke veelgi raskem saavutada.

Kohaldamisala laiendamine, eelkõige kohustus ühendada kõik vähemalt 1000 ie-ga tiheasustusalad, paneb Leedule märkimisväärsel rahalise koormuse. Arvestades Leedu geograafilist ja demograafilist olukorda, eriti väiksemates asulates, kus rändest tingitud rahvastiku vähenemine on reaalsus, võib reoveekogumissüsteemide paigaldamisel olla reostuse vähendamisele ja ennetamisele tühine mõju. Sellistel juhtudel ei ole investeering majanduslikust seisukohast põhjendatud.

Leedu nõustub ka ühise eesmärgiga rakendada tõhusamalt laiendatud tootjavastutuse põhimõtet. Leedu kahtleb siiski, kas laiendatud tootjavastutuse põhimõtte kohaldamine üksnes farmaatsia- ja kosmeetikatööstuse suhtes on põhjendatud. Leedu märgib, et direktiivi mõju ravimitööstusele, sealhulgas ravimite kättesaadavusele ja hinnakujundusele, ei ole täielikult hinnatud, eelkõige arvestades praegust ravimite nappust ja jätkuvaid jõupingutusi ELi ravimitööstuse autonoomia tagamiseks. Leedu on kindlalt veendunud, et direktiiv peaks hõlmama kõiki mikrosaasteaineid tekitavaid sektoreid tagamaks põhimõtte, et saastaja maksab, igakülgse ja õiglase kohaldamise. Leedu on mures nende sätete teostatavuse ja täitmise tagamise pärast ning selle pärast, kuidas need mõjutavad mitte ainult nende sektorite tootjaid, vaid ka teistest liikmesriikidest pärit oluliste toodete tarneid. Seoses laiendatud tootjavastutusega oleks Leedu eelistanud neljanda astme puhastuse kulude õiglasemat jaotamist põhimõtte, et saastaja maksab, rangema kohaldamise kaudu.

Lõpetuseks on oluline rõhutada, et uue direktiivi rakendamine nõuab märkimisväärsed rahalisi vahendeid. Nagu paljudel teistel liikmesriikidel, on ka Leedul probleeme vajaliku taristu uuendamise ja tegevuskulude rahastamisega. Direktiivi eesmärki ei ole võimalik saavutada ilma märkimisväärsel rahalise toetuseta ning Leedu rõhutab vajadust sihtotstarbelise ELi rahastamise järele, et aidata liikmesriikidel täita direktiivi nõudeid. Ilma sellise rahalise toetuseta on direktiivi rakendamise teostatavus küsitav, eriti väiksemates liikmesriikides.“

MALTA AVALDUS

„Malta on alati tunnustanud ja toetanud komisjoni püüdlust tegeleda reostusallikaga meie vetes ja jõuda Euroopa Liidus lõppkokkuvõttes nullsaasteni.

Kuigi rakendamise seisukohast mõistab Malta laiendatud tootjavastutuse süsteemide loogikat ja tunnustab kasu, mida sellised süsteemid toovad, ei ole Malta arvates vastuvõetav, kui lõpliku finantskoormuse peavad kandma patsiendid. Sellega seoses tunnustab Malta positiivselt direktiivi tehtud muudatusi, mis võimaldavad vajalikku paindlikkust, et käsitleda riiklikul tasandil laiendatud tootjavastutuse süsteemide võimalikku mõju ravimite juurdepääsetavusele, kättesaadavusele ja taskukohasusele, võimaldades liikmesriikidel rahastada osa neljanda astme puhastusega seotud kuludest, kui selline mõju peaks tekkima.

Seda arvesse võttes usub Malta, et eesmärkide poole püüdlemine ei tohi tuua kaasa ebaproportsionaalselt suuri sotsiaalseid kulusid. Koosõlas nõukogus läbirääkimiste algusest peale võetud seisukohaga on Maltal endiselt suur poliitiline mure seoses laiendatud tootjavastutuse kavandatava kohaldamisega kõigi III lisas loetletud ravimite suhtes. Ravi saavate patsientide sõnaõigus saadava ravi üle on vähene või olematu ning veel vähem saavad nad teha valikuid seoses neile väljakirjutatud ravimitega. Kuigi õigusakti praegune tekst suurendab märkimisväärselt paindlikkust laiendatud tootjavastutuse süsteemide liikmesriikides väljatöötamiseks, ei paku see siiski piisavaid kaitsemeetmeid tagamaks, et ravimitööstusele avalduv finantsmõju (isegi kui see on marginaalne) ei kanduks üle patsientidele.

Malta usub, et teatavate ravimite hinnatõus halvendaks oluliselt ravi kättesaadavust ja valikut, eriti sellise väikese turu puhul nagu Malta. See muudaks olukorra lõppkokkuvõttes veelgi halvemaks patsientide jaoks, kes on kõige haavatavamad.

Seda silmas pidades kinnitab Malta, et Euroopa Liidu jätkuvate püüdluste käigus vee kvaliteeti parandada ei tohiks käesolev direktiiv seada ohtu elutähtsate toodete, näiteks ravimite kättesaadavust ja taskukohasust, sest tegemist on hädavajalike toodete ja mitte luksuskaubaga.“

AUSTRIA AVALDUS

„Austria toetab läbivaadatud asulareovee puhastamise direktiivis võetud lähenemisviisi ja peab seda oluliseks meetmeks vee kvaliteedi pikaajalisel ja kestlikul kaitsmisel. Seetõttu hääletab Austria asulareovee puhastamise direktiivi vastuvõtmise poolt. Samal ajal on oluline luua saastajatele stiimulid keskkonnahoidlikumate toodete arendamiseks investeerimiseks koosõlas sektoripõhise laiendatud tootjavastutusega. Seda arvesse võttes soovib Austria juhtida tähelepanu farmaatsia- ja kosmeetikatööstuse muredele ning pooldab laiendatud tootjavastutuse varajast hindamist.

See aitaks kaasa ka üldisele eesmärgile tugevdada ELi strateegilist autonoomiat ja ülemaailmset konkurentsivõimet tundlikes sektorites ning säilitaks olulised, näiteks farmaatsiaspektori investeeringud, innovatsiooni ja tootmise ELis.“

POOLA AVALDUS

„Poola tunnistas vajadust muuta kehtivat asulareovee puhastamise direktiivi.

Poola toetab Euroopa Komisjoni laiemat visiooni uutest õigusaktidest. Reovee puhastamist käsitlevates uutes õigusaktides tuleks arvesse võtta Euroopa rohelise kokkuleppe ja muude Euroopa poliitikavaldkondade eesmärgid. Poola vee- ja reoveesektor on kaasatud mitmesse tegevusse, mis on seotud järgmisega: kliimameetmed, energiatõhusus, ringmajandus ja nullsaaste eesmärgid.

Vaatamata uutele käimasolevatele tegevustele on endiselt üheks suurimaks väljakutseks tagada täielik vastavus kehtivale asulareovee puhastamise direktiivile (91/271/EMÜ). Endiselt on vaja suuri investeeringuid ja palju kulukaid meetmeid, et laiendada kanalisatsioonivõrku, ajakohastada reoveepuhasteid, seirata individuaalseid süsteeme ja nõuetekohaselt majandada.

Asulareovee puhastamise direktiivi kompromisstekst on väga ambitsioonikas. Uus direktiiv eeldab nii pikki rakendamistähtaegu (nt investeerimise eesmärgil) kui ka märkimisväärseid rahastamis- ja korralduslikke jõupingutusi. Lisaks tuleb direktiivist tulenevate uute kohustuste täitmiseks eraldada ELi vahendeid.

Poola on mures, et võrreldes 16. oktoobril 2023 vastu võetud üldise lähenemisviisi raames saavutatud kompromissiga on nõuded karmistunud ja tähtjad lühenenud.

Võttes arvesse, et kavandatud direktiiv ei hõlma kõiki mikrosaasteaineid tekitavaid sektoreid (see hõlmab ainult kahte: kosmeetika- ja farmaatsiatooted), kahtleb Poola jätkuvalt laiendatud tootjavastutuse tõhusat kohaldamist võimaldavate selliste sätete teostatavuses, mis tagavad põhimõtte „tegelik saastaja maksab“ reaalse kohaldamise.

Lisaks nõuab direktiivi kohaldamisala laiendamine 1000–2000 ie-ga tiheasustusaladele tohutuid investeeringuid ja suuri tegevuskulusid, mis mõjutab ka reovee kogumise tasusid.

Lisaks nõuavad Poola ülejutuste katastroofilised tagajärjed märkimisväärseid rahalisi kohustusi taristu taastamiseks. Seda silmas pidades on raske täita direktiivi nõudeid, millega kaasnevad samuti märkimisväärsed rahalised kulutused.

Eespool toodut silmas pidades ei saa Poola direktiivi eelnõu toetada ja hääletab selle vastuvõtmise vastu.“

PORTUGALI AVALDUS

„Portugal toetab täielikult asulareovee puhastamise direktiivi eesmärgid, tunnistades seda ambitsioonika ja olulise sammuna veekogude kaitse parandamise, kliimamuutustega seotud probleemidega tegelemise ja veepoliitika raamdirektiivi eesmärkide saavutamise suunas.

Portugal usub, et direktiiv tugevdab inimeste tervise ja keskkonna kaitset, eelkõige uute saasteallikate leevendamisel.

Portugal tunnistab siiski, et direktiivi edukas rakendamine on keeruline ülesanne, mis nõuab märkimisväärseid investeeringuid ja põhjalikke teadmisi riskipõhistest lähenemisviisidest. Üks peamisi raskusi on sademevee ülevoolust tuleneva saastekoormuse hindamine, mis nõuab keerukaid hindamismeetodeid. Lisaks loob märkimisväärseid väljakutseid laiendatud tootjavastutuse rakendamine.

Portugal rõhutab, kui oluline on tagada usaldusväärne teabevahetus liikmesriikide vahel, et vältida ebajärjekindlust laiendatud tootjavastutuse rakendamisel, eelkõige farmaatsiasektoris. Lahknevustel võib olla negatiivne mõju siseturgudele, seega on riikidevaheline ühtlustamine väga oluline.

Tööstus peaks jätkuvalt suutma säilitada oma investeeringud ja innovatsioonitegevuse, eeskätt vastutustundlikumate toodete tootmisel riigi sees. Kestliku arengu tagamiseks on oluline säilitada tasakaal keskkonnanäesmärkide ja tööstuse konkurentsivõime vahel.

Nendest väljakutsetest hoolimata on Portugal jätkuvalt pühendunud sellele, et aidata märkimisväärselt kaasa direktiivi eesmärkide saavutamisele. Portugal on võtnud kohustuse edendada koostööd ja teadmiste jagamist teiste liikmesriikidega, et tagada direktiivi edukas rakendamine. Selline koostöö põhinev lähenemisviis on oluline laiendatud tootjavastutusega seotud raskuste ületamiseks ja direktiivi keskkonnakaitse eesmärkide edendamiseks.

Kokkuvõttes on Portugal täielikult pühendunud direktiivi edule ning on valmis andma märkimisväärse panuse ja tegema ühiseid jõupingutusi, et tugevdada keskkonnakaitset ja rahvatervishoidu kogu Euroopas. Seetõttu toetab Portugal asulareovee puhastamise direktiivi vastuvõtmist.“

RUMEENIA AVALDUS

„Rumeenia väljendab toetust Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiivi ettepaneku (asulareovee puhastamise kohta (uuesti sõnastatud)) lõplikule kompromisstekstile. Kuigi me toetame ettepaneku üldeesmärki viia asulareovee puhastamine kooskõlla uusimate teadussaavutuste ja nullsaaste tegevuskava eesmärkidega, soovime rõhutada, et teatavate nõuete täitmine on keeruline ja kulukas.

Rõhutame, et direktiivi edukas rakendamine nõuab pikema aja jooksul märkimisväärseid investeeringuid, mis mõjutavad reoveekäitlusteenuste kättesaadavust ja taskukohasust, peamiselt maapiirkondades. See on eriti oluline, arvestades et kehtiva direktiivi (91/271/EMÜ) täielikuks rakendamiseks tuleb teha veel palju tööd. Hindame seda, et uues direktiivis tunnistatakse hiljuti liiduga ühinenud liikmesriikide, sealhulgas Rumeenia ees seisvaid ainulaadseid väljakutseid.

Direktiivi rakendamine ja täitmise tagamine nõuab rahastamist erinevatest allikatest, sealhulgas märkimisväärselt rahalist toetust riiklikest ja Euroopa Liidu fondidest. Lisaks nõuab kohaldamisala laiendamine 1000–2000 elanikuga tiheasustusaladele märkimisväärseid investeeringuid ja toob kaasa suuremad tegevuskulud. Soovime juhtida tähelepanu konkreetsele riiklikule probleemile: rahvastiku vähenemise suundumuste tõttu suurendab alandatud künnis tõenäosust, et mõned tiheasustusalad võivad peagi sellest piirist allapoole langeda, mis võib vähendada kulutõhusust ja suurendada tarbetuid kulusid. Rumeenial on ka kahtleval seisukohal laiendatud tootjavastutuse sätete mõju suhtes, eelkõige seoses ravimitega/Rumeenia jaoks tekitab ka küsitavusi laiendatud tootjavastutuse sätete mõju, eelkõige seoses ravimitega.

Tööstusharuga peetud intensiivsete arutelude põhjal on selgunud, et laiendatud tootjavastutuse rakendamine toob kaasa äärmiselt suured kulud, mis mõjutavad ravimite, eelkõige geneeriliste ravimite kättesaadavust ja taskukohasust. Selline olukord võib viia meie elanikkonna tervisekriisini. Oleme algusest peale rõhutanud vajadust rakendada laiendatud tootjavastutust ELi tasandil, et tagada liikmesriikide võrdne kohtlemine. Seetõttu kutsume komisjoni tungivalt üles hõlbustama arutelusid, mille eesmärk on saavutada laiendatud tootjavastutuse ühetaoline rakendamine kõigis liikmesriikides, tagades, et see ei tekita põhjendamatut koormust ravimeid vajavatele elanikkonnarühmadele.“

SLOVEENIA AVALDUS

„Sloveenia toetab uuesti sõnastatud asulareovee puhastamise direktiivi eesmäärke, mis aitavad kaasa ainete vetteheite ja kasvuhoonegaaside heite vähendamisele, energia tõhusale kasutamisele ja ringmajanduse edendamisele, soodustades puhastatud reovee taaskasutamist ning reoveesetete ja toitainete töötlemist, ning kohustub neid eesmäärke täitma.

Sloveenia tervitab direktiivi uute või täiendatud nõuete rakendamise tähtaegade kokkulepitud pikendamist. Sloveenia usub siiski, et mõned eesmärgid on väga ambitsioonikad ning nende saavutamiseks on vaja mõningaid tehniliselt ja majanduslikult väga nõudlikke meetmeid. Seetõttu kutsub Sloveenia komisjoni tungivalt üles tagama piisavad ELi vahendid liikmesriikide jõupingutuste toetamiseks.

Sloveenia väljendab heameelt ambitsioonide üle tagada asjakohane taristu asulareovee kogumiseks ja puhastamiseks ning alandada selle direktiivi kohaldamisalasse kuuluvate tiheasustusalade suuruse künnist. Samal ajal tervitab Sloveenia sätteid, mis võimaldavad teatavat paindlikkust, lähtudes konkreetsetest riiklikest või kohalikest, eelkõige geograafilistest oludest või muudest konkreetsetest kohalikest tingimustest. Sloveenia on siiski arvamusel, et seoses individuaalsete süsteemide kasutamisega asulareovee kogumiseks ja puhastamiseks tuleks ette näha veelgi suurem paindlikkus. Rõhutame oma erilist muret seoses ebamäärase nõudega saavutada individuaalsete süsteemide puhul samal tasemel inimeste tervise ja keskkonna kaitse, samuti seoses ühtse 2 % künnisega individuaalsete süsteemide kasutamiseks riiklikul tasandil, mis ei võta arvesse ELi, riikliku või kohalikul tasandi erinevaid asjaolusid.

Sloveenia toetab põhimõtte, et saastaja maksab, tõhusamat rakendamist. Sellest hoolimata tuletab Sloveenia meelde muret, et laiendatud tootjavastutuse nõuded ei ole piisavalt selged. Sellega seoses tervitab Sloveenia komisjoni kohustust korraldada teabevahetus ning ootab huviga kogemuste ja heade tavade vahetamist.

Sloveenia juhib tähelepanu ka sellele, et uue neljanda astme puhastuse kohustuse rakendamine ja sellega seotud eesmärkide saavutamine on riiklikul tasandil märkimisväärne väljakutse. Sama kehtib ka selle sektori energianeutraalsuse saavutamise ambitsioonide kohta. Sloveenia usub, et selle sektori panus kliimaeesmärkide saavutamisse on vajalik, ning toetab sellest seisukohast sektori energiatõhususe parandamiseks tehtavaid jõupingutusi. Sloveenia soovib siiski meelde tuletada oma muret seoses energianeutraalsuse saavutamise teostatavusega sektoris riiklikul tasandil.

Lisaks tuletab Sloveenia meelde oma muret seoses kõnealuse teabe kogumise ja haldamise ambitsioonikate nõuetega.

Vaatamata eespool nimetatud ambitsioonikate eesmärkidega seotud tõsiste mureküsimustele tunnistas Sloveenia siiski, et läbivaadatud direktiiv on oluline samm keskkonna ja inimeste tervise parema kaitse suunas, ning hääletab seega kõnealuse direktiivi vastuvõtmise poolt.“

A-punkti 8 juurde: Ehitustoodete määrus
Seadusandliku akti vastuvõtmine

BULGAARIA AVALDUS

„Bulgaaria leiab et uus ehitustoodete määrus on ELi ühtse turu valdkonna oluline õigusakt, pidades silmas ehitussektori suurt rolli ELi majanduses tervikuna.

Bulgaaria Vabariik toetab täielikult uue määruse eesmärki järgmistel põhjustel:

vajadus kõrvaldada määruse (EL) nr 305/2011 praktilisel kohaldamisel kindlaks tehtud puudused ja vajadus ajakohastada ehitustoodete õigusraamistikku, võttes arvesse uut turuolukorda, sealhulgas kehtestades ringmajanduse põhimõtted.

Selles mõttes mõistame väljakutset, millega kaasseadusandjad ambitsioonika ja täiesti uue ehitustoodete määruse vastuvõtmisel silmitsi seisavad; see on keeruline õigusakt, kuna on seotud mitmete teiste ELi ühtset turgu käsitlevate õigusaktidega. Samal ajal on meil aga väga kahju, et pikad arutelud nõukogus, mis hõlmasid arutelusid konkreetsete aspektide üle teemavaldkondade kaupa, ei võimaldanud määruse lõplikku teksti täies mahus ja mõistliku aja jooksul läbi vaadata.

Tahaksime rõhutada, et tehnilise ühtlustamise valdkonnas on Bulgaaria juhtpõhimõtteks alati olnud järgida parema õigusloome põhimõtteid ja eelkõige eesmärki saavutada selge regulatiivne raamistik ja tulevikukindlad õigusaktid, mis reageerivad sobivalt ajakohastele turuväljakutsetele ja -vajadustele ning väldivad tarbetu koormuse tekitamist nii ettevõtjate kui ka pädevate riiklike asutuste jaoks.

Eespool öeldut silmas pidades usume, et lõppeesmärki parandada ehitustoodete sektori õigusraamistikku ei ole suurimal võimalikul määral saavutatud ja sellest tulenevalt võivad tekkida raskused uue määruse praktilisel rakendamisel. Kuigi määruse lõplikus tekstis on käsitletud paljusid probleemseid küsimusi, rõhutab Bulgaaria oma muret seoses ettevõtjate (sealhulgas kasutusele võetud uute ettevõtjate kategooriate) kohustusi puudutavate nõuete teostatavuse ja tõhususega, ajakohastatud turujärelevalve raamistikuga ning uute hindamis- ja kontrollisüsteemide rakendamisega.

Eeltoodut silmas pidades ei saa Bulgaaria ehitustoodete määruse lõpliku versiooniga nõustuda ja hoidub hääletamisest.“

ITAALIA AVALDUS

„Itaalia väljendab heameelt uue ehitustoodete määruse üle.

Kõnealune määrus on oluline, et hõlbustada standardimist ja toetada rohe- ja digiüleminekut eesmärgiga tagada, et liidu turul ringlevad ainult ohutud ja nõuetele vastavad tooted.

Uus määrus nõuab aga märkimisväärseid jõupingutusi nii riiklikul kui ka Euroopa tasandil. Komisjon peaks andma õigeaegselt piisavad vahendid uue määruse sätete rakendamiseks ning abistama liikmesriikide ametiasutusi ja sidusrühmi üleminekuetapil, keskendudes eelkõige VKEdele, kellel tekivad uute standardite järgimise tõttu lisakulud.

Euroopa ei saa endale lubada tuginemist enam kui 20 aasta vanustele ühtlustatud standarditele.

Samal ajal loodab Itaalia, et innovatsiooni toetamine toob kaasa sujuvama protsessi uutele Euroopa hindamisdokumentidele (EAD) viitamise tagamisel Euroopa Liidu Teatajas, kuna need spetsifikatsioonid ei ole enam ühtlustatud.“

B-punkti 4 juurde: **Ehitustoodete määrus**
Seadusandliku akti vastuvõtmine

NÕUKOGU JA KOMISJONI AVALDUSED

„Direktiivi 2006/112/EÜ artikli 14 lõike 4 kohta. Nõukogu ja komisjon nõustuvad hindama vajadust laiendada mõiste „kolmandatelt territooriumidelt või kolmandatest riikidest imporditud kaupade kaugmüük“ määratlust kaupade tarnetele ELis asuvatest tolliladudest, pidades silmas eelseisvaid läbirääkimisi impordi ühe akna süsteemi (IOSS) kohaldamisala (künnis 150 eurot) käsitleva ettepaneku üle, võttes arvesse selle laiendamise võimalikku mõju maksudest kõrvalehoidmisele ja pettusele.“

„Dokumendis 14961/24 käsitletava artikli 262 kohta. Nõukogu ja komisjon lepivad kokku, et hindavad käibemaksualase halduskoostöö raamistiku tugevdamise vajadust tagamaks, et liikmesriigid, kes kasutavad artikli 262 lõike 1 teises lõigus sätestatud võimalust mitte kohaldada kaupade soetajatele ja teenuste saajatele kohustust esitada andmeid kõnealuste piiriüleste tehingute kohta, annavad vajaduse korral kaubatarnija või teenuseosutaja liikmesriigile õigeaegset teavet. Kõnealuse hinnangu alusel esitab komisjon vajaduse korral seadusandliku ettepaneku.“

NÕUKOGU AVALDUSED

„Dokumendis 14961/24 käsitletava artikli 59c kohta. Nõukogu kutsub komisjoni üles vaatama viie aasta jooksul alates käesoleva direktiivi jõustumisest läbi direktiivi 2006/112/EÜ artiklis 59c sätestatud künnise summa ja kohaldamisala.“

„Kohustusliku impordi ühe akna süsteemi kohta. Nõukogu jätkab ettepaneku muude elementidega, mis puudutavad impordi ühe akna süsteemi kasutamise stiimuleid, tööd läbirääkimiste raames, mis käsitlevad nõukogu direktiivi ettepanekut, millega muudetakse direktiivi 2006/11/EÜ käibemaksueeskirju, mis on seotud maksukohustuslastega, kes võimaldavad imporditud kaupade kaugmüüki, erikorra kohaldamisega kolmandatelt territooriumidelt või kolmandatest riikidest imporditud kaupade kaugmüügi suhtes ning impordikäibemaksu deklareerimise ja tasumise erikorraga (institutsioonidevaheline dokumendinumbr 2023/0158 (CNS)), et jõuda võimalikult kiiresti kokkuleppele.“

„Kohaldamise alguse kohta. Nõukogu tunnistas väljakutseid, mida uue aruandlussüsteemi rakendamine IT seisukohast tekitab maksuhalduritele ja maksukohustuslastele, eelkõige VKEdele. Sel põhjusel soovitatakse e-arveldamise rakendamisel etapiviisilist lähenemisviisi eelkõige liikmesriikidele, kes kehtestavad digitaalse aruandluse nõuded liikmesriigi territooriumil toimuva iseendale tarnimise ning maksukohustuslaste vaheliste kaubatarnete ja teenuste osutamise puhul. Liikmesriigid võiksid asjaomaste maksukohustuslaste suuruse alusel ette näha elektrooniliste arvete väljastamise kohustuse rakendamise järjestikused etapid muude kui piiriüleste digitaalse aruandluse nõuetega hõlmatud riigisiseste tehingute puhul, kuni e-arveldamist ja e-aruandlust käsitleva reformi jõustumiseni kogu ELis alates 1. juulist 2030.“

KOMISJONI AVALDUSED

„Komisjon tunnistas, et e-arveldamise Euroopa standard töötati algselt välja selleks, et seda saaks kasutada ettevõtjate ja valitsuste vaheliste (B2G) tehingute puhul. Selle standardi kallal tehakse tööd tagamaks, et see hõlmaks peatselt kõiki ettevõtjatevahelisi (B2B) vajadusi. Komisjon tunnistas ka vajadust, et standardisse integreeritaks olemasolevad valdkondlikud ettevõtlusnõuded, millesse Euroopa ettevõtjad on juba ulatuslikult investeerinud. Enne kohustuse jõustumist kasutada Euroopa standardit kõigi ELi-siseste tehingute puhul hindab komisjon, kas see töö on täielikult lõpule viidud, ning teeb ettepaneku vajalike üleminekumeetmete kohta, kui see nii ei ole.“

„Täieliku läbipaistvuse tagamiseks kogub ja avaldab komisjon teavet artikli 28a lõikes 4 sätestatud VKE-erandi kohaldamise kohta.“

HISPAANIA AVALDUS

„Hispaania toetab ettepanekus kajastatud üldist lähenemisviisi seoses direktiivi 2006/112/EÜ (käibemaksudirektiiv) artiklis 28a sätestatud eeldatava tarnija mudeliga. Komisjon teatab siiski oma valmisolekust kohaldada sellist mudelit enne kõnealuse sätte kohaldamise alguskuupäeva käibemaksu kogumise lihtsustamise meetmena ja käibemaksupettuste vastase võitluse parandamise vahendina, nagu on ette nähtud käibemaksudirektiivi artiklis 395.“